

Bij de Puinhoopen der Vrijstaatsche Boerenhoeve.

Verstrooid naar de vier winden des hemels keeren ze thans terug.

Oom Barend — Barend Kemp — zat op de Bermuda's. Vóór den oorlog had hij den naam van deze ware strafkolonie niet gehoord, en nu heeft hij er volle negentien maanden gezocht en geleden.

Het was er slecht; hij leed er gebrek en honger.

Tijs — de oudste zoon — is van St. Helena gekomen; Sarel — de tweede — van Ceylon, terwijl Lambert en Willem — de tweelingen, die elkanders onafscheidelijke metgezellen waren — hier op aarde nooit meer in de oogen van hun moeder, van Tante Rebekka, zullen staren.

Zij rusten in Vrijstaatschen, in vaderlandschen grond — bij Bothaville, waar Christiaan de Wet bij het kriecken van den dag door den Rooinek werd overrompeld.

Zij waren met een handvol mannen in een kraal gesprongen, om den terugtocht der hopeloos vluchtende Boeren te dekken, en gaven een woedend snelvuur.

De kleine kraal berokkende den Khaki's ontzettende verliezen, en niet in staat, om ze door geweervuur te bedwingen, liet de Engelsche generaal een halve batterij aanrukken.

En toen gebeurde het ongeluk. Als een donderslag kwam een zware bom de kraal binnenvallen, en beide broeders werden doodelijk gekwetst.

Willems beenen waren vermorzeld; bij Lambert was de ruggegraat gebroken. Met hun laatste, stervende krachten zijn zij toen naar elkander toegekropen, en in elkanders armen, aan elkanders borst, hebben zij hun dapper leven uitgesnikt. Zij waren liefelijk in hun leven, en de dood heeft hen niet gescheiden.

Zij waren altijd bijéén; zij aten steeds aan één tafel; zij sliepen steeds op één bed. Op de nacht, op reis, op het veld — men zag ze steeds bijéén; zij ploegden naast elkander, en hun vroolijk oogstlied smolt samen.

Zij waren tegelijk gedoopt; zij hadden tegelijk belijdenis des geloofs afgelegd. „Zij zullen nog tegelijk trouwen,” zeide de één; „en zij zullen nog tegelijk sterven,” meende de ander.

En zij zijn tegelijk gestorven: op dien gedenkwaardigen Dinsdagmorgen, toen de moed en het beleid van den eenigen Christiaan de Wet op de zwaarste proef werd gesteld. Zij stierven in elkanders armen, toen de zon oprees boven hun geliefde Vrijstaatsche heuvelen, en de avondzon kuste hun verbleekte gezichten, toen zij neerdaalden in den duisterten kuil.

Zij rusten in hetzelfde graf: in elkanders armen, aan elkanders borst, want zij waren liefelijk in hun leven, en liefelijk in hun dood.

Tante Rebekka was bitter bedroefd, toen zij den dood van haar lievelingen vernam. Zij bevond zich bij een vluchtend, weerloos lager: vol vrouwen, grijsaards en kinderen. En heur haar begon te vergrijzen, toen zij het bericht vernam; ook is er een diepe vore op haar voorhoofd gekomen, en de rouw heeft die vore geploegd.

Doch haren Paul heeft zij behouden. Hij was elf jaar, toen hij ten oorlog ging, en nu is hij veertien. Hij heeft den geweldigen driejarigen oorlog van meet aan meegemaakt, en hij kan er wat van vertellen! De vijf geduchte drijfjachten op Christiaan de Wet heeft hij doorworsteld onder de Vrijstaatsche vlag; drie keeren is hij de Oranjerivier doorgezwommen, en vier keeren is hij als een marter tusschen de Engelsche blokhuizenlinies doorgeslopen. Hij heeft in die drie jaren meer beleefd dan vele grijsaards in hun gansche leven, en hij behoorde tot de beste Ver-

kenners van De Wet. Hij was listig als een vos, snel als de arend, en moedig als een jonge leeuw.

Hij — de jongste Kemp — is nooit overwonnen; hij stond tot het laatst in het veld, en hij ging in den Noord-Oostelijken Vrijstaat een nieuwe operatie-basis zoeken, toen men reeds te Pretoria over den vrede onderhandelde. Want hij behoorde tot de stormvogels, die de nadering van De Wets kommando's aankondigden, en hij bleef in het veld, totdat de vrede was gesloten.

En toen was het uit. Maar het bewustzijn van nooit gevangen te zijn, zit hem toch in de jonge leden. Hij is opgewekt, want hij is jong, en hij is moedig, want hij is onoverwinnelijk.

Dit huisgezin heeft veel verloren; hun ongeluk, hun ellende is groot. Maar het verraad heeft toch geen smet geworpen op dit huisgezin; zij behoeven de oogen niet neer te slaan; het zijn allen ware Afrikaners geweest.

Er is anders heel wat verraad geweest; Nationale Verkenkers — er zijn er wat geweest!

Die en die en die . . . Oom Hendrik, op wien het volk als een rots vertrouwde, wankelde bij de eerste nederlaag als de muren van Jericho; Neef Louis, die liever wilde sterven dan wijken — hij was onder de eersten, die de handen opstak

Maar verhoovaardig er u niet op, Oom Barend; wees er niet trotsch op, Tante Rebekka, want wie zijt gij, en wie is uws vaders huis, dat gij met uw geheele gezin — de twee dappere jongens meegeteld, die daar bij Bothaville den langen slaap des doods slapen — zijt staande gebleven in de hitte der verzoeking? Dat was genade, Oom Barend; dat was genade, Tante Rebekka, en staande bij uw zwartgeblaakte puinhoopen, bij uw vernietigde welvaart, bij uw uitgemoorden veestapel moogt ge den Heere danken, omdat gij behoortet tot de weinigen, die getrouw zijn gebleven tot den einde toe. . . .

Zijt ge beter dan de anderen, Oom Barend, dat in uw huisgezin geen Nationale Verkenner is gevonden?

Het is nog maar kort geleden, dat een uwer kennissen, een Nationale Verkenner, stierf. Ge hebt zelf bij zijn sterfbed gestaan; hij stierf in vrede — geprezen zij de naam van onzen Heere Jezus Christus! — maar met welke verslagen harten stonden zijn vrouw en zijn kinderen bij zijn stervenssponde! Hij bedekte zijn misdaden niet; hij deed openlijk belijdenis van zijn snood verraad, en smeekte zijn vrouw en zijn kinderen met vele dringende woorden, om met onveranderlijke trouw de zaak des vaderlands te behartigen. Hij smeekte hen, aan den rechten kant te gaan staan, waar, zooals hij zich uitdrukte, „de Heere God staat en zijn heilige engelen en die groote wolke van getuigen;” en zij zouden, zeide hij, hun laatste geld geven voor het Christelijk-Nationaal Onderwijs.

Zoo staat daar dan het huisgezin van Barend Kemp bij de uitgerookte puinhoopen hunner woning. En ze zien die woning voor den eersten keer terug

Die puinhoopen spreken hun eigen taal — wat rijzen de zwarte muren toch akelig en spookachtig op uit deze wildernis! Daar, waar het wezeltje nieuwsgierig den kop opsteekt, stond de stoel van den huisvader, waarin hij zich des avonds neerzette na welvolbrachten arbeid; de distels zijn opgeschoten, waar de huistafel stond, en over de ijzeren hardplaat strekt het klimop zich uit naar den zwarten muur.

Het landbouwgereedschap is verbrand; op het erf liggen verspreid de uitgebleekte geraamten van paarden en ossen, en halverwege de oprijlaan ziet ge den door een lyddietbom verpletterden wagen.

Het huisgezin is zoo pas hier aangekomen; uit de vier hoeken van den horizon, waarheen zij waren verstrooid door een orkaan van lijden, zijn zij teruggekomen, en zij zien de puinhoopen hunner woning.

Hun oogen vullen zich met tranen; hun ongeluk, hun ellende is groot. Zij bezitten niets meer dan de gehavende plunje, die zij aan hebben, en de twee magere paardjes,

die Oom Barend heeft meegebracht, en die met neerhangenden kop dit beeld van droefgeestigheid voltooiën.

Hun harten zijn verslagen; de oorlog heeft hen als een lawine verpletterd, doch neergeslagen tegen den Afrikaanschen grond, neergeworpen in een poel van nameloze ellende, heeft de huisvader toch het gewichtigste gered.

Hij ontbloot het hoofd, en hij knielt. En allen volgen zijn voorbeeld. De wind speelt met zijn grijzende lokken, en over die verweerde wangen rollen twee groote tranen.

Ruim dertigduizend Boeren hadden naar hun Mausergeweren gegrepen, om den vaderlandschen grond te verdedigen, maar de Heere God ontbond den storm van den tegenspoed, en de scheiding kwam. De weifelmoedigen staken de handen op; het uur der Nationale Verkenners was gekomen. En onder hen, die trouw bleven, ontstond een nieuwe scheiding, want er waren er, die streeden voor eer en wapenroem — uit zelfzuchtige oogmerken — en toen de strijd over was, en armoede in plaats van rijkdom hun deel werd, ergerden zij zich.

De Gideonsbende echter was er ook. Engeland zorgde, dat zijn ontzaglijke verliezen telkens werden aangevuld, en dat zijn 350.000 Khaki's lood en staal in overvloed hadden, om het recht te verpletteren, maar God waakte er aan den anderen kant voor, dat er een Phalanx bleef van strijders, bij wie het heilige vuur brandde op het altaar — een Gideonsbende, die de vlag van het bezwijkende Recht met onverschrokken heldenmoed zou hooghouden tot het uiterste toe.

En tot die uitgelezen schaar behoort Barend Kemp. Hij is één van Gods uitverkorenen; hij weet het, hij voelt het, en deze verzekering versterkt hem met wonderbare krachten in den bitteren nood.

Hij is rijker, hij is getrooster dan al zijn vijanden, want de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, vervult zijn ziel. Zeker, hij weent — zou hij niet weenen? Maar de onuitsprekelijke vertroosting des Heiligen Geestes breken de spits van den doorn en den angel der pijn.

Zij liggen geknielt voor den Heere der heirscharen — het gansche huisgezin!

Zonder twijfel — God zou door hen zijn verheerlijkt, als de oorlog anders was uitgevallen, maar deze aanbidding van den Allerhoogste gaat verder.

Dit is een triumpf des geloofs, waarbij alles verbleekt; hier worden de vurige pijlen van Satan gebluscht; hier komt het Schriftwoord tot zijn heerlijke openbaring: „Ziet, zoo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?"

Het huisgezin ligt daar geknielt: op dezelfde plek, waar zij in betere dagen hun avondgebed deden; doch thans is dit huis verwoest, en dit heiligdom geschonden.

„Waar is uw God?" roept de satan. — „Heere God! Gij zijt mijn God!" roept de huisvader. „Waar is uw recht gebleven?" hoont de satan. — „Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vreezen," roept de huisvader, „want Gij zijt met mij; uw stok en uw staf, die vertroosten mij!"

Ontbloot uw hoofd, wandelaar, die hier voorbij komt, want het is iets ontzaglijks, dat hier geschiedt!

Geknielt ligt het huisgezin te midden der uitgerookte puinhoopen, en als uit de diepte van hun jammer en ellende het God-verheerlijkende woord van den grijzen huisvader oprijst: „De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de naam des Heeren zij geloofd!" — ik stel mij voor, dat de gouden harpen voor den troon des Eeuwigen voor een oogenblik verstommen, om dan met een bruisend Hallelujah te antwoorden. . . .

En Amen! zeggen wij — zoo zal het zijn!

En nu, opstaande van uw knieën, sla de hand aan den ploeg, wakkere geloofsheld, en al wat gij doet — uw God doe het u welgelukken!

Hij zegene u en uw gezin, ja, geheel Zuid-Afrika, met zijn rijksten zegen! Hij geve zijn regen op zijn tijd, en zijn zonneschijn op zijn tijd; Hij bouwe uw schuren, ze vullend met rijke oogsten, en verlosse het geliefde Afrika van het juk van Engeland, dat zwaar is, en van het juk der ongerechtigheid, dat nog zwaarder is!

L. P.

